

Anna Jedličková. Antimikrobiální terapie v každodenní praxi.
Druhé rozšířené vydání. Praha: Maxdorf 2004. 356 stran. ISBN 80-85912-63-5.

Autorka knihy, MUDr. Anna Jedličková, je zárukou nejvyšší odbornosti, neboť je již řadu let primářkou Ústavu imunologie a mikrobiologie 1. LF UK, Oddělení klinické mikrobiologie a Antibiotického centra VFN v Praze. Autorka navíc tuto problematiku přednáší jak studentům lékařské fakulty, tak lékařům v postgraduálním studiu.

Kniha je vynikající nejen po odborné stránce, ale též praktickým rozdělením a perfektní přehledností, danou množstvím tabulek. Vědět, kam rychle a neomylně sáhnout pro informaci, je v každodenním spěchu obrovská úleva. Text je totiž rozdělen nejen podle skupin antibiotik, ale i podle původců infekčního onemocnění (s doporučením, co je lékem volby na dané etiologické agens) a podle diagnózy (opět s ohledem na nejpravděpodobnější etiologické agens a s návrhem adekvátní terapie). Dal-

ší neméně významná část je věnována možným rizikům antimikrobiální terapie a zásadám správné profylaxe. Nechybí rovněž přehledná tabulka lékových interakcí.

Oproti prvnímu vydání se zde navíc prezentují otázky geriatrických pacientů, kterých v dnešní době přibývá, a antibiotická léčba ve stomatologii. Kniha tím podle mého soudu najde uplatnění ve všech oborech medicíny, a to nejen v terénu, ale i v lůžkových zařízeních.

Kniha je přehledná, výstižná, po grafické stránce na výborné úrovni. Formát je sympatický, příručka se vejde do kapsy lékařského pláště. Navíc oceňuji, že se nakladatel u 2. vydání rozhodl pro pevnou vazbu. Častým používáním se mi totiž první brožované vydání pomalu rozpadá.

Domnívám se, že knihu lze rozhodně doporučit každému lékaři, který má co do činění s antimikrobiální léč-

bou, ať v terénu, nebo v nemocnici. Vždy je ale nutno mít na paměti aktuální epidemiologickou situaci v dané oblasti. Autorka pouze doporučuje vhodné terapeutické postupy, konkrétní epidemiologickou situaci už musí znát každý lékař sám a podle ní se správně rozhodnout. To je radno nepodceňovat zvláště v dnešní době, kdy přibývá polyrezistentních kmenů a objevují se už i situace, v nichž se setkáváme s mikroby zcela rezistentními ke všem antimikrobiálním preparátům. Vzniku dalších problematických mikrobiálních kmenů může zabránit jedině racionální antibiotická terapie. V tom bude 2. vydání příručky MUDr. Jedličkové důležitou pomůckou.

MUDr. Renata Tejkalová
 Mikrobiologický ústav LF MU
 a FN u sv. Anny, Brno

Doručeno do redakce: 18. 10. 2004

David Cibula, Luboslav Stárka, Jana Vrbíková et al. Syndrom polycystických ovarií.
Praha: Maxdorf 2004. 121 stran. ISBN 80-7345-005-4.

Monografie se zabývá problematikou častého endokrinologického onemocnění, postihujícího ženy ve fertilním věku, spojeného s hyperandrogenním stavem a chronickou anovulací, jehož součástí je metabolická porucha charakterizovaná především inzulinovou rezistencí. Kniha má celkem 121 stran, je rozdělena do 14 hlavních oddílů a na jejím vzniku se podíleli 3 hlavní autoři a 3 spoluautoři.

Úvodní kapitoly se věnují historii studia syndromu polycystických ovarií, definici tohoto onemocnění a epidemiologii.

V další části je rozebrána etiologie a patogeneze choroby, která stále ne-

plně objasněna a na níž se podílí hypotalamo-hypofyzární nerovnováha, porucha adrenální a ovariální steroidogeneze a inzulinová rezistence. Kombinace několika poruch je rozhodující pro výsledný fenotyp PCOS. Navazující kapitoly se zabývají problematikou hyperinzulinemie a inzulinové rezistence u PCOS, jejím významem a vyšetřovacími možnostmi a dále genetikou PCOS. V části, která se věnuje symptomatologii, jsou popsány klinické příznaky a laboratorní nálezy, dále diagnostická kritéria tohoto onemocnění. Následující kapitola se zabývá syndromem polycystických ovarií v adoles-

cenci, jeho diagnostikou a terapií v tomto věku. Důležitou částí publikace je diferenciální diagnostika hyperandrogenních stavů, hyperfunkčních syndromů z oblasti kůry nadledvin, neklasické formy vrozené adrenální hyperplazie, virilizujících tumorů nadledvin a ovarií a hyperprolaktinemií. Závěrečné kapitoly jsou věnovány jednak zdravotním rizikům, mimo jiné poruše tolerance glukózy a diabetes mellitus, karcinomu endometria, patologickému těhotenství a ischemické chorobě srdeční, taktéž jsou zde probrány možnosti léčby syndromu polycystických ovarií počínaje léčbou anovulace, přes